

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: רוזנברג	שם פרטי: אויגן
-------------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: רוזנברג	בלועזית Rozenberg	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: אויגן	בלועזית Oigen	מין: תאריך לידה: זכר 5/4/1907
מקום לידה (ישוב, מחוז): טושנד	בלועזית Tusand	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי של האב: אנטון	שם פרטי ושם נעורים של האם: שניידל מולדובן	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שניידל	שם נעורים של האישה: לסלו	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: קלוז'	בלועזית Kluz	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:	מקצוע לפני המלחמה: חייט	חבר בארגון או בתנועה: "הגיבור"
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): קלוז', רומניה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור:	תאריך השחרור:	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?	
מקומות/מחנות בדרך לארץ:	שנת עליה: 1964	שם האנייה (אם עלה בדרך הים):

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בשנת 1907 בעיר טושנד ברומניה. אני זוכר את ילדותי בצל מלחמת העולם הראשונה. האזור שבו גרתי נשלט עד מלחמת העולם הראשונה על ידי ההונגרים. לאחר המלחמה הרומנים כבשו את המקום וזה הפך למחוז טרנסילבניה, כמה שנים מאוחר יותר הייתה ועידה בין הרוסים, הגרמנים והרומנים וטרנסילבניה חזרה להיות תחת שלטון ההונגרים. אחרי מלחמת העולם השנייה המחוז חזר לשלטון הרומני. כשהייתי בן 14 אמי חלתה בטיפוס הבטן ונפטרה מהמחלה. היא הותירה אותנו שלושה אחים ללא אם. אומצנו על ידי אמא חורגת שלא הייתה טובה אלי, אז סבתי מצד אמי הכניסה אותי לביתה וטיפלה בי. באותה תקופה התחלתי ללמוד חייטות בטושנד עד גיל 16. לפני המלחמה הספקתי ללמוד 5 שנים בבית הספר. בגיל 20 הצטרפתי למתפרה בעיירה בשם 'נייטקרו'. למנהל המתפרה קראו ניימן. עבדתי שם כחצי שנה, ולאחר מכן חזרתי לטושנד לעבוד אצל פיליפ. תפיתי לכל דורש, גם לנשים וגם לגברים. בטושנד הכרתי את אשתי הראשונה, הקמתי משפחה ונולדה לנו בת בשנת 1934. באותה תקופה, האזור בו גרנו היה הונגרי, השפה השלטת הייתה הונגרית, מאוחר יותר הרומנים שלטו בו והשפה הייתה רומנית. בשנת 1939 עברנו לקלוז' שם מצאתי עבודה. קלוז' הייתה עיר במחוז טרנסילבניה, השלישית בגודלה ברומניה. לפני המלחמה הייתי חבר בתנועת נוער "הגיבור".

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

עם תחילת המלחמה, שמענו שלוקחים את היהודים. אנשים התחילו לפחד, ולא ידענו מה יעלה בגורלנו. באותה תקופה, התחילו איסורים שונים על היהודים. למשל איסור לפתוח את העסקים. בשנת 1940 פיטרו אותי מעבודתי בגלל שאני יהודי. אך בכל זאת הצלחנו לעבוד מפני שהיו הונגרים שכן הסכימו להעסיק יהודים. הבת שלי למדה לפני המלחמה בחדר והיא המשיכה גם בזמן המלחמה ללמוד שם. אישתי לא עבדה באותם ימים. באותה תקופה התפרסמו התבטאויות גזעניות בעיתונים נגד היהודים למשל "עדיף לדרוך על יהודים מאשר לדרוך על הדשא". כאשר ההונגרים חזרו לאזור בו גרתי נאלצנו להסתובב עם הטלאי הצהוב. במהלך הזמן היינו תחת עוצר במשך ימים רבים, אסור היה לנו לצאת מהבית. אך למרות הסגר, חברים רומנים והונגרים היו מגיעים אלינו ומגניבים לנו אוכל בסתר והמשטרה ההונגרית הייתה מגיעה לבתים של מי שנחשדו כמשתייכים לתנועות התנגדות. בשנת 1944 גויסתי בפקודה לצבא ההונגרי ליחידה של יהודים, יחד עם חבר שלי מתנועת "גיבור". התפקיד שלי היה להטעין את פגזי התותחים. היו לי סוס ועגלה והייתי מנסה בעזרתם להשיג אוכל לחיילים. שלחו אותנו לגליציה בפולין. ולדומבוב, קרמינייב וסטניסלב ברוסיה. כאשר הייתי בחזית, הבת שלי ואישתי נלקחו לאושוויץ והן לא חזרו משם מעולם. בזמן המלחמה נסגרו כל חנויות היהודים, למי שהיה רכוש הוא הוחרם, ונשארנו חסרי כול. היו יהודים שניסו להחליף את שמם במהלך המלחמה, אך זה לא עזר ובכל זאת הצליחו לגלות שהם יהודים. בזמן המלחמה חליתי בטיפוס הבטן, ובשלב מסוים החלטנו לברוח מהצבא ההונגרי ולחזור הביתה. במהלך הבריחה, נפלתי בשבי הרוסי ונלקחנו לאומן, שם החליטו לשחרר את כל מי שהיה חולה, אני שוחררתי מכיוון שהיו לי בצקות ברגליים. מאומן עד רומניה נסעתי ברכבת ומשם המשכתי בטרמפים עד ביתי בקלוז'. כשרק גויסתי לצבא הזהירו אותי לא לברוח, אחרת אני אשלח לאושוויץ. כשחזרתי לביתי הבנתי שמשפחתי איננה, הם לא חזרו מאושוויץ. האחים שלי ואבי, שעזבתי כל הזמן בקשר, נשלחו לאושוויץ ולא שרדו. האחים שלי למחצה (ילדים של אבי מאשתו השנייה) הצליחו לשרוד.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

עם סיום המלחמה החיים חזרו לשקט הרגיל ללא ארועים מיוחדים. חזרתי לעבוד במתפרה שעבדתי בה לפני המלחמה ובשנת 1948 התחתנתי בשנית. באותם ימים הייתי חבר בארגון שהיה שייך לסוכנות היהודית ובשנת 1950 נרשמתי לעלייה לארץ ישראל. במשך שנים רבות סירבו שנעלה ובשנת 1964 סוף סוף קיבלנו אני ואישתי השנייה אישור לעלות לארץ.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

בשנת 1964 עלינו בטיסה מרומניה לישראל. בתחילה נשלחנו לעיר בצפון הארץ, ולאחר מכן עברנו לקדימה. גרנו שם תקופה בשכירות ולבסוף עברנו לגור עם קרובת משפחה בהרצליה. הקליטה הייתה קלה יחסית מכיוון שהיו לי קרובי משפחה שעלו לפני והם הכינו אותי כך שידענו למה לצפות, עבדתי כל השנים אצל אדם שהיה בעל עסק לדברי עור כמו חגורות, תיקים וכו' ועם הזמן

הצלחתי לחסוך כסף שבעזרתו קנינו דירה בבני ברק בשיכון ו'. בשנת 1969 יצאתי באחד הימים לעבודה וכשהזרתי לביתי, הדלת הייתה נעולה. קראתי לשכנים ויחד פרצנו לביתי, כשנכנסתי פנימה מצאתי את אישתי מתה. בשנת 1970 התחתנתי עם אישתי השלישית אשר הכרתי דרך חברה, היא הייתה אלמנה, היו לנו חיי חברה טובים והנישואים היו מאושרים. באותן השנים, המשכתי לעבוד באותו מקום של עסק העורות. העבודה הייתה בת"א ולא היו לי דרישות גבוהות, כך שהיו לי חיים דיי שקטים. לאחר תקופה קצרה, אשתי חלתה וזה הפך להיות קשה לגור רחוק מהילדים, אז עברנו לרמלה. אחרי 10 חודשים אישתי נפטרה. כיום, יש לי את שתי הבנות של אישתי השלישית יש לי ממנה שישה נכדים ו-25 נינים. כשהייתי בן 100 חגגו לי את יום ההולדת במסיבה גדולה והפיקו לי קלטת מרגשת.